

+

Homilie op 22-08-2021, 21^e Zondag door het jaar, Jaar B.

Dierbaren,

“... ut, inter mundanas varietates, ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia”. Zo luidde het in het openingsgebed, na het Gloria. Letterlijk vertaald betekent dat: “... opdat, te midden van de wereldse wisselvalligheden, onze harten dáár gevestigd mogen zijn, waar de ware vreugden zijn”. ‘Fixa’: gefixeerd, gevestigd, stevig vastgezet, trouw. Dat is niet iets dat ‘in’ is in onze tijd. Maar het is wel het thema van deze Eucharistie. En dat wil wat zeggen!

Wij houden van beweeglijkheid, van dynamiek, en dat is goed. Wie ‘leven’ zegt, zegt ook: ‘beweging’. Maar die beweging, wil zij zinvol zijn, heeft een oorsprong en een doel. En als we heel ons leven als één grote beweging zien, dan is die oorsprong onze Schepper, en het doel diezelfde Schepper, die ons tot zich roept, voor eeuwig.

Daarom is het zo belangrijk, om dat doel voor ogen te houden, zodat wij niet uit de koers raken door alles wat ons afleidt. Er is zo veel schone schijn in deze wereld; er zijn zo veel valse vreugden, en ons hart laat zich er soms gemakkelijk door vangen. Jeremia zei het al: “*Niets is zo onbetrouwbaar als het hart*” (Jr 17,9). Daarom bidden wij God om een trouw hart: een hart dat Hem aanhangt, ook in de beproeving.

Die beproeving zien we in het evangelie van vandaag. Velen van Jezus’ leerlingen zeiden: “*Deze taal stuit iemand tegen de borst. Wie is nog in staat naar Hem te luisteren (Joh 6,60)?*” En even verder staat, dat velen van zijn leerlingen zich terugtrokken, en zijn gezelschap verlieten (vgl. Joh 6,66). Van zo’n grote groep gaat een zekere zuigkracht uit. En wat doet Jezus dan? Hij vraagt aan de twaalf: “*Wilt ook gij soms weggaan (Joh 6,67)?*” Hij plaatst hen voor een keuze; een persoonlijke keuze. Het gaat er voor ieder van ons niet zozeer om wat ‘men’ doet; het gaat er om wat ik doe, waar ik voor kies, met mijn vrije wil, hier en nu. Een soortgelijke situatie komt nog eens voor in het evangelie: daar waar Jezus eerst aan zijn leerlingen vroeg: “*Wie zeggen de mensen dat Ik ben?*”, en vlak daarna: “*Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben?*” Ook toen was het Petrus die Hem antwoord gaf: “*Gij zijt de Christus*” (Mc 8,27-29). In het evangelie van vandaag is het diezelfde Petrus, die op Jezus’ vraag: “*Wilt ook gij soms weggaan?*” antwoordt: “*Heer, naar wie zouden wij gaan? Uw woorden zijn woorden van eeuwig leven, en wij geloven en weten dat Gij de Heilige Gods zijt*” (Joh 6,68-69).

Het doet ons terugdenken aan de eerste lezing, waarin Jozua tot het volk sprak: *“Zo spreekt de Heer, de God van Israël: als gij de Heer niet wilt dienen, kiest dan nu wie gij wel dienen wilt: de goden die uw voorouders aan de overkant van de Rivier hebben vereerd of de goden van de Amoriëten, in wier land gij woont. Ik en mijn familie, wij dienen de Heer”* (Joz 24,2.15). Ook daar plaatste God zijn volk voor een keuze. Ook daar waren er velen die een andere weg gingen. Maar ook daar blijft Gods volk trouw: *“Wij denken er niet aan de Heer te verlaten en andere goden te vereren. De Heer onze God heeft ons en onze vaders uit Egypte geleid, uit het land van de slavernij. Hij heeft voor onze ogen grote tekenen verricht, en ons beschermd op al onze tochten en tegen alle volken waarmee wij in aanraking kwamen.”* Het volk is Gods trouw indachtig, en antwoordt daarop ook in trouw: *“Ook wij willen de Heer dienen, Hij is onze God”* (Joz 24,16-18).

Maar ook in de tweede lezing gaat het om die trouw. Het is een wat moeilijke tekst voor ons vandaag, vooral die ene uitspraak: *“[...] zo moet ook de vrouw haar man in alles onderdanig zijn”* (Ef 5,24). Maar het gaat hier niet om een slaafse onderworpenheid. Het gaat hier niet om machtsverhoudingen, maar om de rol van beide echtgenoten in een liefdevol, harmonisch samenspel. Er is een wederzijdse onderdanigheid, gemotiveerd door het ontzag voor Christus: *“Weest el-kander onderdanig uit ontzag voor Christus”* (Ef 5,21). Ook hier gaat het dus om die keuze voor God, om die trouw aan God, voor wiens altaar man en vrouw eens hun jawoord hebben gegeven. En als de man de richting aangeeft en zijn vrouw hem volgt, dan is dat als in een dans, en dansen heeft niets van doen met dwingelandij vanuit de hoogte, en evenmin met slaafse onderworpenheid. Het is een samenspel in harmonie, waarbij ieder zijn of haar eigen rol speelt, in liefdevolle creativiteit, in dankbare hoogachting voor het geschenk van de ander, voor het aanschijn van God, onder zijn ogen.

Dierbaren, laat ons zo trouw zijn aan God, trouw aan Christus, en trouw aan elkaar. Vragen we God daarom, want uit onszelf kunnen we het niet. Maar in de communie-antifoon zingen we straks die woorden van de Heer zelf, die belofte van Hem aan ieder van ons: *“Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij, en Ik in hem”* (Joh 6,56). Amen.